

2 november 2017
Katwijk

Handelingen 21

- Paulus' bezoek aan Jeruzalem
- en gevangenneming

Handelingen 22

- Paulus' Hebreeuwse verdediging
- Paulus overgebracht naar de kazerne
- bekendmaking van zijn Romeins burgerschap

Handelingen 23

- toespraak voor de Joodse Raad
- Joods complot om Paulus om te brengen
- de geheime evacuatie naar Caesarea

Handelingen 24

- Paulus voor stadhouder Felix
- het verdaagde proces
- Felix wordt opgevolgd stadhouder Festus.

Handelingen 25

¹ Festus dan, maakte zijn opstap in de provincie en ging na drie dagen opwaarts van Jeruzalem naar Caesarea.

installatie, intrede

ΦΗΣΤΟΣ	ΟΥΝ	ΕΠΙΒΑΣ	ΤΗ	ΕΠΑΡΧΕΙΑ	ΜΕΤΑ	ΤΡΕΙΣ	ΗΜΕΡΑΣ
Festus	dan	op-stappende	tot-de	provincie	na	drie	dagen
Festus	dan	hield zijn intocht	in zijn	provincie	later	drie	dagen

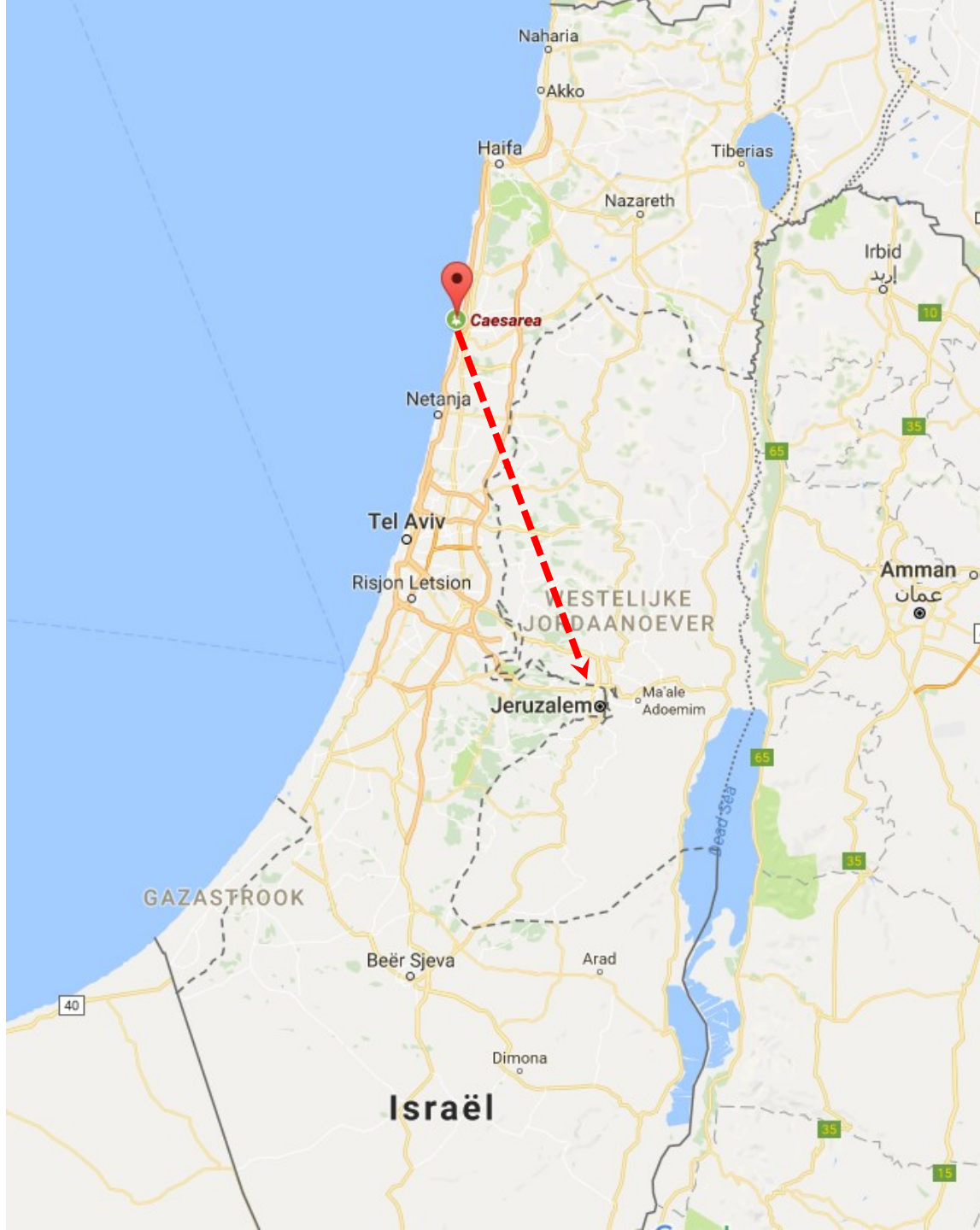
Handelingen 25

¹ Festus dan, maakte zijn opstap in de provincie en ging na drie dagen opwaarts van Caesarea naar Jeruzalem.

zie kaart >

ΦΗΚΤΟC	ΟΥΝ	ΕΠΙΒΑC	ΤΗ	ΕΠΑΡΧΕΙΑ	ΜΕΤΑ	ΤΡΕΙC	ΗΜΕΡΑC
Festus	dan	op-stappende	tot-de	provincie	na	drie	dagen
Festus	dan	hield zijn intocht	in zijn	provincie	later	drie	dagen

ΔΝΕΒΗ	ΕΙC	ΙΕΡΟCΟΛΥΜΑ	ΑΠΟ	ΚΑΙCΑΡΕΙΑC
(hij)-ging-omhoog	tot-in	Jeruzalem	van-af	Caesarea
en ging	naar	Jeruzalem	van	Caesaréa

Caesarea

Jeruzalem

Israël

WESTELIJKE
JORDAANOEVER

GAZASTROOK

Haifa

Tel Aviv

Amman

Naharia

Akko

Nazareth

Tiberias

Irbid

Netanja

Risjon Letsion

Ma'ale
Adoemim

Beër Sjeva

Arad

Dimona

40

10

36

65

4

65

35

35

15

Handelingen 25

² De hogepriester nu en de voornaamsten van de Joden maakten zich kenbaar tegen Paulus en riepen hem op,

*juridische term (vergl. 24:1 en 25:15):
> een aanklacht indienen*

ΕΝΕΦΑΝΙΣΑΝ ΤΕ ΑΥΤΩ ΟΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ
-(zij)-maken-kenbaar bovendien aan-hem de hogepriesters en de voornaamsten
dienden klachten in en bij hem de overpriesters en de voornaamsten

ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΕΚΑΛΟΥΝ ΑΥΤΟΝ
van-de Joden tegen de Paulus en -zij-riepen-op hem
der Joden tegen - Paulus en verwachtten van hem

Handelingen 25

2 De hogepriester nu en de voornaamsten van de Joden maakten zich kenbaar tegen Paulus en riepen hem op,

para-kaleo
oproepen, aanmoedigen

ΕΝΕΦΑΝΙΣΑΝ ΤΕ ΑΥΤΩ ΟΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ
-(zij)-maken-kenbaar bovendien aan-hem de hogepriesters en de voornaamsten
dienden klachten in en bij hem de overpriesters en de voornaamsten

ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΕΚΑΛΟΥΝ ΑΥΤΟΝ
van-de Joden tegen de Paulus en -zij-riepen-op hem
der Joden tegen - Paulus en verwachtten van hem

Handelingen 25

³ en verzochten een gunst ten nadele van hem, dat hij hem naar Jeruzalem zou laten halen omdat zij een hinderlaag maakten om hem onderweg uit de weg te ruimen.

*Gr. charis = genade
genade wordt tegen Paulus gebruikt...*

ΔΙΤΟΥΜΕΝΟΙ	ΧΑΡΙΝ	ΚΑΤ	ΑΥΤΟΥ
verzoekende~	gunst	tegen	hem
verlangende	een gunst	ten nadele van	Paulus

Handelingen 25

³ en verzochten een gunst ten nadele van hem, dat hij hem naar Jeruzalem zou laten halen omdat zij een hinderlaag maakten om hem onderweg uit de weg te ruimen.

... en daarmee hun oorspronkelijk plan (hfst.23) alsnog zouden realiseren.

ΟΠΩΣ	ΜΕΤΑΠΕΜΨΗΤΑΙ	ΑΥΤΟΝ	ΕΙΣ	ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ	ΕΝΕΔΡΑΝ	ΠΟΙΟΥΝΤΕΣ
zo-dat	dat-hij-zal-laten-halen~	hem	tot-in	Jeruzalem	hinderlaag	makende
dat	hij zou laten komen	hem	naar	Jeruzalem	een aanslag	daar zij smeedden

ΑΝΕΛΕΙΝ	ΑΥΤΟΝ	ΚΑΤΑ	ΤΗΝ	ΟΔΟΝ
om-uit-de-weg-te-ruimen	hem	overeenkomstig	de	weg
om om te brengen	hem	onder-	-	-weg

Handelingen 25

4 Festus inderdaad dan antwoordde dat Paulus in Caesarea in bewaring zou blijven en dat hijzelf nu op het punt stond snel [daarheen] uit te gaan.

Ο ΜΕΝ	ΟΥΝ	ΦΗCΤΟC	ΑΠΕΚΡΙΘΗ
de inderdaad	dan	Festus	-(hij)-antwoordde
-	-	doch Festus	antwoordde

ΤΗΡΕΙCΘΑΙ	ΤΟΝ	ΠΑΥΛΟΝ	ΕΙC	ΚΑΙCΑΡΕΙΑΝ
!bewaard-te-worden~	de	Paulus	tot-in	Caesarea
dat in bewaring bleef	-	Paulus	te	Caesaréa

Handelingen 25

4 Festus inderdaad dan antwoordde dat Paulus in Caesarea in bewaring zou blijven en dat hijzelf nu op het punt stond snel [daarheen] uit te gaan.

ΕΑΥΤΟΝ	ΔΕ	ΜΕΛΛΕΙΝ	ΕΝ	ΤΑΧΕΙ	ΕΚΠΟΡΕΥΕCΘΑΙ
hemzelf	echter	op-het-punt-te-staan	in	snelheid	uit-te-gaan~
zelf	en	dat hij zou	binnen-	-kort	(daarheen) vertrekken

Handelingen 25

⁵ Degenen dan onder jullie, zei hij nadrukkelijk, die kunnen, dalen af met mij.

Indien er iets onbehoorlijks in deze man is, laat hen hem beschuldigen.

ΟΙ	ΟΥΝ	ΕΝ	ΥΜΙΝ	ΦΗCΙΝ	ΔΥΝΑΤΟΙ	CΥΓΚΑΤΑΒΑΝΤΕC
degenen	dan	in	jullie	¹ hij-zegt-met-nadruk	machtigen	¹ samen-afdalende
zij die zijn	dan	onder	u	hij zeide	bevoegd	laten medereizen

ΕΙ	ΤΙ	ΕCΤΙΝ	ΕΝ	ΤΩ	ΑΝΔΡΙ	ΑΤΟΠΟΝ	ΚΑΤΗΓΟΡΕΙΤΩCΑΝ	ΑΥΤΟΥ
indien	iets	¹ er-is	in	de	man	onbehoorlijks	¹ laat-hen-beschuldigen!	hem
als	iets	er is	in	deze	man	onbehoorlijks	en beschuldigen	hem

Handelingen 25

⁶ Hij nu vertoefde onder hen niet meer dan acht of tien dagen en daalde af naar Ceasarea, ging de volgende morgen zitten op het podium en beval Paulus voor te leiden.

ΔΙΑΤΡΙΨΑΣ	ΔΕ	ΕΝ	ΑΥΤΟΙΣ	ΗΜΕΡΑΣ	ΟΥ	ΠΛΕΙΟΥΣ	ΟΚΤΩ	Η	ΔΕΚΑ
~ <i>vertoevende</i>	<i>echter</i>	<i>in</i>	<i>hen</i>	<i>dagen</i>	<i>niet</i>	<i>meer-dan</i>	<i>acht</i>	<i>of</i>	<i>tien</i>
na een verblijf	en	bij	hen	van dagen	niet	meer dan	acht	of	tien

---

ΚΑΤΑΒΑΣ	ΕΙΣ	ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΝ
~ <i>af-dalende</i>	<i>tot-in</i>	<i>Caesarea</i>
hij vertrok	naar	Caesaréa

Handelingen 25

⁶ Hij nu vertoefde onder hen niet meer dan acht of tien dagen en daalde af naar Ceasarea, ging de volgende morgen zitten op het podium en beval Paulus voor te leiden.

ΚΑΘΙΣΑΣ	ΕΠΙ	ΤΟΥ	ΒΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΕΛΕΥΣΕΝ	ΤΟΝ	ΠΑΥΛΟΝ	ΔΧΘΗΝΑΙ
zette zich	op	de	rechterstoel	en beval	-	Paulus	vóór te brengen

Handelingen 25

7 Toen hij nu aankwam
omringden hem de Joden
die van Jeruzalem waren afgedaald
en brachten vele zware beschuldigingen in
die zij niet konden aantonen,

ΠΑΡΑΓΕΝΟΜΕΝΟΥ	ΔΕ	ΑΥΤΟΥ	ΠΕΡΙΕΣΤΗCΑΝ	ΑΥΤΟΝ
^l van-aankomende	echter	van-hem	-(zij)-staan-omheen	hem
toen vóórkwam	en	hij	omringden	hem

ΟΙ	ΑΠΟ	ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ	ΚΑΤΑΒΕΒΗΚΟΤΕC	ΙΟΥΔΑΙΟΙ
de	van-af	Jeruzalem	afgedaald-zijnde	Joden
de	uit	Jeruzalem	die waren gekomen	Joden

Handelingen 25

7 Toen hij nu aankwam omringden hem de Joden die van Jeruzalem waren afgedaald en brachten vele zware beschuldigingen in die zij niet konden aantonen,

> belastende

ΠΟΛΛΑ	ΚΑΙ	ΒΑΡΕΑ	ΑΙΤΙΩΜΑΤΑ	ΚΑΤΑΦΕΡΟΝΤΕΣ
vele	en	zware	te-laste-leggingen	inbrengende
vele	-	zware	beschuldigingen	en brachten in

Α	ΟΥΚ	ΙΣΧΥΟΝ	ΑΠΟΔΕΙΞΑΙ
die	niet	zij-waren-sterk	aan-te-tonen
die	niet	zij konden	bewijzen

Handelingen 25

⁸ terwijl Paulus zich verdedigde:
ik zondigde noch tegen de wet van de Joden,
noch tegen de tempel,
noch tegen de keizer.

ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΑΠΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΟΤΙ

van-de Paulus |verdedigende~ dat

- Paulus terwijl zich verdedigde aldus

Handelingen 25

⁸ terwijl Paulus zich verdedigde:
ik zondigde noch tegen de wet van de Joden,
noch tegen de tempel,
noch tegen de keizer.

vergl. de aanklacht in 21:28 en 24:6

OYTE	EIC	TON	NOMON	TΩN	IOYΔΑΙΩN	OYTE	EIC	TO	IEPON
noch	tot-in	de	wet	van-de	Joden	noch	tot-in	de	gewijde-plaats
noch	tegen	de	wet	der	Joden	noch	tegen	de	tempel

Handelingen 25

⁸ terwijl Paulus zich verdedigde:
ik zondigde noch tegen de wet van de Joden,
noch tegen de tempel,
noch tegen de keizer.

vergl. 24:5 ("aanzetter van oproeren")
zie ook 17:7

"En zij handelen allen in strijd met de officiële besluiten van de keizer, door te zeggen dat er een andere koning is, Jezus."

OYTE EIC KAICAPA TI HMAPTON

noch tot-in keizer iets ik-zondigde

noch tegen de keizer iets ik heb misdreven

Handelingen 25

⁹ Festus nu die de Joden een gunst wilde neerzetten, antwoordde Paulus en zei:
wil je naar Jeruzalem opgaan om dáár omtrent deze dingen bij mij geoordeeld te worden?

zoals eerder Felix; 24:27

Ο	ΦΗΣΤΟΣ	ΔΕ	ΘΕΛΩΝ	ΤΟΙΣ	ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ	ΧΑΡΙΝ	ΚΑΤΑΘΕΣΘΑΙ
de	Festus	echter	willende	bij-de	Joden	gunst	neer-te-plaatsen
-	Festus	maar	die wilde	de	Joden	een gunst	bewijzen

ΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣ	ΤΩ	ΠΑΥΛΩ	ΕΙΠΕΝ
antwoordende	tot-de	Paulus	-(hij)-zei
antwoordde	tot	Paulus	en zeide

Handelingen 25

9 Festus nu die de Joden een gunst wilde neerzetten, antwoordde Paulus en zei:
wil je naar Jeruzalem opgaan om dáár omtrent deze dingen bij mij geoordeeld te worden?

ΘΕΛΕΙΣ	ΕΙΣ	ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ	ΑΝΑΒΑΣ
!jij-wil	tot-in	Jeruzalem	omhoog-gaande
gij wilt	naar	Jeruzalem	gaan

ΕΚΕΙ	ΠΕΡΙ	ΤΟΥΤΩΝ	ΚΡΙΘΗΝΑΙ	ΕΠ	ΕΜΟΥ
daar	aangaande	deze-dingen	geoordeeld-worden	op	mij
dáár	in	deze zaak	en terecht staan	in bijzijn	mijn

Handelingen 25

¹⁰ Maar Paulus zei:

ik sta op het podium van de keizer,
daar moet ik geoordeeld worden.

De Joden doe ik geen enkel onrecht,
zoals u zeer wel beseft.

ΕΙΠΕΝ	ΔΕ	Ο	ΠΑΥΛΟΣ	ΕΠΙ	ΤΟΥ	ΒΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΙ	ΚΑΡΟΥ	ΕΣΤΩΣ	ΕΙΜΙ
-(hij)-zei	echter	de	Paulus	op	het	podium	van-keizer	staande	ik-ben	
zeide	en	-	Paulus	voor	de	rechtbank	keizerlijke	sta	ik	

ΟΥ	ΜΕ	ΔΕΙ	ΚΡΙΝΕΣΘΑΙ
waar	mij	het-is-bindend	geoordeeld-te-worden~
en dáár	ik	moet	terechtstaan

Handelingen 25

¹⁰ Maar Paulus zei:
ik sta op het podium van de keizer,
daar moet ik geoordeeld worden.
De Joden doe ik geen enkel onrecht,
zoals u zeer wel beseft.

ΙΟΥΔΑΙΟΥΣ	ΟΥΔΕΝ	ΗΔΙΚΗΣΑ	ΩΣ	ΚΑΙ	ΣΥ	ΚΑΛΛΙΟΝ	ΕΠΙΓΙΝΩΣΚΕΙΣ
Joden	niets	ik-doe-onrecht	zoals	ook	jij	heel-ideaal	(jij)-beseft
tegen de Joden	niets	ik heb misdreven	gelijk	ook	gij	zeer wel	inziet

Handelingen 25

¹¹ Indien ik echter inderdaad onrecht doe en ik iets heb gepleegd wat de dood waardig is, dan weiger ik niet te sterven...

de overheid draagt "het zwaard"; 13:4

ΕΙ	ΜΕΝ	ΟΥΝ	ΔΔΙΚΩ	ΚΑΙ	ΔΣΙΟΝ	ΘΑΝΑΤΟΥ	ΠΕΠΡΑΧΑ
indien	inderdaad	dan	ik-doe-onrecht	en	waardig	van-dood	ik-heb-gehandeld
indien	-	echter	ik ben schuldig	en	-misdaad	hals-	heb gepleegd

---

ΤΙ	ΟΥ	ΠΑΡΑΙΤΟΥΜΑΙ	ΤΟ	ΑΠΟΘΑΝΕΙΝ
iets	niet	ik-weiger~	het	te-sterven
een	niet	ik verzet mij	tegen	een doodvonnis

Handelingen 25

¹¹ ... Indien er echter niets [waar] is
waarvan zij mij beschuldigen,
kan niemand mij aan hen als gunst weggeven.
Ik beroep mij op de keizer.

ΕΙ	ΔΕ	ΟΥΔΕΝ	ΕΣΤΙΝ	ΩΝ		ΟΥΤΟΙ	ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΣΙΝ
indien	echter	niets	^l er-is	van-welke		dezen	^l (zij)-beschuldigen
indien	maar	niets waar	er is	voor datgene waarvan		dezen	betichten

ΜΟΥ	ΟΥΔΕΙΣ	ΜΕ	ΔΥΝΑΤΑΙ	ΑΥΤΟΙΣ	ΧΑΡΙΣΤΑΙ
mij	niemand	mij	^l (hij)-kan~	aan-hen	als-gunst-geven~
mij	niemand	mij	dan kan	aan hen	bij wijze van gunst uitleveren

Handelingen 25

11 ... Indien er echter niets [waar] is
waarvan zij mij beschuldigen,
kan niemand mij aan hen als gunst weggeven.
Ik beroep mij op de keizer.

= hoger beroep

in 28:19:

Maar toen de Joden in verzet gingen,
werd ik gedwongen mij op de keizer te
beroepen; niet, dat ik mijn volk van iets
wilde beschuldigen.

ΚΑΙΣΑΡΑ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΑΙ

keizer ik-roep-aan~

op de keizer ik beroep mij

Handelingen 25

¹² Toen antwoordde Festus,
na samenspraak met het raadscollege:
op de keizer hebt u zich beroepen,
naar de keizer zul je gaan.

*Paulus' beroep op de keizer, betekende
een aanklacht tegen de stadhouder...
zijn adviseurs moesten bevestigen of
dit beroep juridisch ontvankelijk was*

ΤΟΤΕ	Ο	ΦΗΣΤΟΣ	ΣΥΛΛΑΛΗΣΑΣ	ΜΕΤΑ	ΤΟΥ	ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
dán	de	Festus	˘samen-sprekende	met	het	raadscollege
toen	-	Festus	na overleg	met	zijn	Raad

ΑΠΕΚΡΙΘΗ	ΚΑΙΣΑΡΑ	ΕΠΙΚΕΚΛΗΣΑΙ	ΕΠΙ	ΚΑΙΣΑΡΑ	ΠΟΡΕΥΣΗ
˘(hij)-antwoordde	keizer	˘jij-hebt-aangeroepen˘	op	keizer	˘jij-zal-gaan˘
antwoordde	op de keizer	gij hebt u beroepen	naar	de keizer	gij zult gaan

Handelingen 25

¹³ En toen er enige dagen verstreken, bereikten Agrippa en Bernice Caesarea, om Festus te begroeten.

Agrippa II,

- zoon van Herodes Agrippa I (Hand.12:1-21);
- broer en partner van Bernice (zie ook :23; 26:30);
- ook broer van Drussila (24:24), de echtgenote van Felix)

ΗΜΕΡΩΝ	ΔΕ	ΔΙΑΓΕΝΟΜΕΝΩΝ	ΤΙΝΩΝ	ΑΓΡΙΠΠΑΣ	Ο	ΒΑΣΙΛΕΥΣ	ΚΑΙ
van-dagen	echter	verstrekkende~	enige	Agrippa	de	koning	en
dagen	En	toen... ...verlopen waren	enige	Agrippa	_	koning	en

ΒΕΡΝΙΚΗ	ΚΑΤΗΝΘΕΑΝ	ΕΙΣ	ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΝ	ΑΣΠΑΣΑΜΕΝΟΙ	ΤΟΝ	ΦΗΣΤΟΝ
Bernice	-(zij)-bereiken	tot-in	Caesarea	groetende~	de	Festus
Bernice	kwamen	te	Caesarea	om... ...te begroeten	_	Festus

Handelingen 25

¹³ En toen er enige dagen verstreken, bereikten Agrippa en Bernice Caesarea, om Festus te begroeten.

Bernice,

- was sinds 48 AD weduwe van haar overleden oom;
- daarna huwde ze met de koning van Cilicië maar verliet deze om samen te leven met haar broer;
- nog weer later de maitresse van keizer Titus.

ΗΜΕΡΩΝ	ΔΕ	ΔΙΑΓΕΝΟΜΕΝΩΝ	ΤΙΝΩΝ	ΑΓΡΙΠΠΑΣ	Ο	ΒΑΣΙΛΕΥΣ	ΚΑΙ
van-dagen	echter	~verstrijkende~	enige	Agrippa	de	koning	en
dagen	En	toen... ...verlopen waren	enige	Agrippa	_	koning	en

ΒΕΡΝΙΚΗ	ΚΑΤΗΝΘΗΣΑΝ	ΕΙΣ	ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΝ	ΑΣΠΑΣΑΜΕΝΟΙ	ΤΟΝ	ΦΗΣΤΟΝ
Bernice	~(zij)-bereiken	tot-in	Caesarea	~groetende~	de	Festus
Bernice	kwamen	te	Caesarea	om... ...te begroeten	_	Festus

Handelingen 25

¹⁴ Toen zij nu meerdere dagen daar vertoefden, legde Festus aan de koning de zaken van Paulus voor en zei: er is onder Felix een zekere man als gevangene achtergelaten,

waar zij als kinderen waren opgegroeid ("het paleis van Herodes"; 23:35). Zie ook 12:19

ΩC	ΔΕ	ΠΛΕΙΟΥC	ΗΜΕΡΑC	ΔΙΕΤΡΙΒΟΝ	ΕΚΕΙ	Ο	ΦΗCΤΟC
als	echter	meerdere	dagen	zij-vertoefden	daar	de	Festus
gedurende	En	de vele	dagen	die zij... ...doorbrachten	daar	_	Festus

---

Handelingen 25

¹⁴ Toen zij nu meerdere dagen daar vertoefden,
legde Festus aan de koning
de zaken van Paulus voor
en zei: er is onder Felix
een zekere man als gevangene achtergelaten,

ΩC	ΔΕ	ΠΛΕΙΟΥC	ΗΜΕΡΑC	ΔΙΕΤΡΙΒΟΝ	ΕΚΕΙ	Ο	ΦΗCΤΟC
als	echter	meerdere	dagen	zij-vertoefden	daar	de	Festus
gedurende	En	de vele	dagen	die zij... ...doorbrachten	daar	_	Festus

---

ΤΩ	ΒΑCΙΛΕΙ	ΑΝΕΘΕΤΟ	ΤΑ	ΚΑΤΑ	ΤΟΝ	ΠΑΥΛΟΝ
aan-de	koning	-(hij)-legde-voor~	de-dingen	in-overeenstemming-met	de	Paulus
aan de	koning	legde... ...voor	de zaak	van	_	Paulus

Handelingen 25

¹⁴ Toen zij nu meerdere dagen daar vertoefden,
legde Festus aan de koning
de zaken van Paulus voor
en zei: er is onder Felix
een zekere man als gevangene achtergelaten,

ΛΕΓΩΝ	ΑΝΗΡ	ΤΙΣ	ΕΣΤΙΝ	ΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΟΣ	ΥΠΟ	ΦΗΛΙΚΟΣ	ΔΕΣΜΙΟΣ
zeggende	man	een-zekere	er-is	nagelaten-zijnde	onder	Felix	gevangene
en zeide	man	een	Er is	achtergelaten	door	Felix	gevangen

Handelingen 25

¹⁵ omtrent wie, bij mijn komst in Jeruzalem, de hogepriesters en de oudsten van de Joden zich kenbaar maakten, verzoekend om zijn schuldigverklaring.

*zelfde juridische term als in 24:1:
> een aanklacht indienen*

ΠΕΡΙ	ΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ	ΜΟΥ	ΕΙΣ	ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ	ΕΝΕΦΑΝΙΣΑΝ
aangaande	wie van-wordende	mij	tot-in	Jeruzalem	(zij)-maken-kenbaar
tegen	wie toen... ..was	ik	te	Jeruzalem	klachten ingediend hebben

---

ΟΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ	ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΙ	ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ
de oversten-van-de-priesters	en de oudsten	van-de Joden
de overpriesters	en de oudsten	der Joden

Handelingen 25

¹⁵ omtrent wie, bij mijn komst in Jeruzalem,
de hogepriesters
en de oudsten van de Joden zich kenbaar maakten,
verzoekend om zijn schuldigverklaring.

ΔΙΤΟΥΜΕΝΟΙ	ΚΑΤ	ΑΥΤΟΥ	ΚΑΤΑΔΙΚΗΝ
verzoekende~	tegen	hem	schuldigverklaring
en... ..zij verzochten	_	wiens	veroordeling

Handelingen 25

¹⁶ Ik antwoordde hen
dat het niet het gebruik is bij Romeinen,
een mens bij wijze van gunst uit te leveren...

ΠΡΟΣ	ΟΥΣ	ΑΠΕΚΡΙΘΗΝ	ΟΤΙ	ΟΥΚ	ΕΣΤΙΝ	ΕΘΟΣ
naar-toe	wie	ik-antwoordde	dat	niet	het-is	gebruik
-	hun	Ik antwoordde	dat	niet	hebben	de gewoonte

ΡΩΜΑΙΟΙΣ	ΧΑΡΙΖΕΘΑΙ	ΤΙΝΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΝ
bij-Romeinen	als-gunst-te-geven~	enig	mens
Romeinen	bij wijze van gunst uit te leveren	een	mens

Handelingen 25

¹⁶ ... voordat de beschuldigde eerst zijn beschuldigers van aangezicht moge zien en ook gelegenheid krijgt zich te verdedigen omtrent de aanklacht.

ΠΡΙΝ	Η	Ο	ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ	ΚΑΤΑ	ΠΡΟΣΩΠΟΝ
voordat	dan	degene	↓beschuldigd-wordende~	in-overeenstemming-met	gezicht
eerst	_	de	beschuldigde	tegenover	zich zien

ΕΧΟΙ	ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΣ	
↓moge-hij-hebben	de	beschuldigers
moet	zijn	aanklagers

Handelingen 25

¹⁶ ... voordat de beschuldigde eerst zijn beschuldigers van aangezicht moge zien en ook gelegenheid krijgt zich te verdedigen omtrent de aanklacht.

ΤΟΠΟΝ

plaats

de gelegenheid

ΤΕ

bovendien

en

ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ

van-verdediging

zich... ...te verdedigen

ΛΑΒΟΙ

!moge-hij-in-ontvangst-nemen

krijgen

ΠΕΡΙ

aangaande

tegen

ΤΟΥ

de

de

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

aanklacht

aanklacht

Handelingen 25

¹⁷ Toen zij dan in deze plaats samenkwamen,
ben ik zonder enig uitstel,
de volgende dag gaan zitten op het podium.
Ik beval de man voor te leiden.

*heel wat doortastender
dan zijn voorganger Felix*

ΚΥΝΕΛΘΟΝΤΩΝ

van-samenkomende

Daar... ...medegekomen waren

ΟΥΝ [ΑΥΤΩΝ]

dan van-hen

nu zij

ΕΝΘΑΔΕ

in-deze-plaats

hierheen

ΑΝΑΒΟΛΗΝ

uitstel

uitstel

ΜΗΔΕΜΙΑΝ

geen-enkele

zonder

ΠΟΙΗΣΑΜΕΝΟΣ

makende

heb ik

ΤΗ

in-de

de

ΕΞΗC

volgende

dag daarop

ΚΑΘΙCΑC

zijnde-gaan-zitten

mij... ...gezet

ΕΠΙ

op

op

ΤΟΥ

het

de

ΒΗΜΑΤΟC

podium

rechterstoel

Handelingen 25

¹⁷ Toen zij dan in deze plaats samenkwamen,
ben ik zonder enig uitstel,
de volgende dag gaan zitten op het podium.
Ik beval de man voor te leiden.

ΕΚΕΛΕΥΣΑ	ΔΙΧΘΗΝΑΙ	ΤΟΝ	ΑΝΔΡΑ
<i>ik-beveel</i>	<i>geleid-te-woorden</i>	<i>de</i>	<i>man</i>
en bevelen	vóór te brengen	de	man

Handelingen 25

¹⁸ En de beschuldigers rondom hem staande, voerden geen enkele reden op van de boosaardige dingen die ik vermoedde.

Felix vermoedde een halsmisdaad (:25)

ΠΕΡΙ	ΟΥ	ΣΤΑΘΕΝΤΕΣ	ΟΙ	ΚΑΤΗΓΟΡΟΙ	ΟΥΔΕΜΙΑΝ	ΑΙΤΙΑΝ
aangaande	wie	staande	de	beschuldigers	geen-enkele	reden
rondom	hem	die... ..stonden	de	aanklagers	geen enkele	beschuldiging

---

ΕΦΕΡΟΝ	ΩΝ	ΕΓΩ	ΥΠΕΝΟΟΥΝ	ΠΟΝΗΡΩΝ
zij-brachten	van-welke	ik	-(ik)-vermoedde	boosaardige-dingen
En... ..brachten... ..in	die	ik	vermoedde	over de boze dingen

---

Handelingen 25

¹⁹ Maar zij hadden enige kwesties omtrent hun eigen religie naar hem toe, en omtrent een zekere Jezus, die gestorven is en van wie Paulus beweerde dat Hij leeft.

Gr. deisidaimonia

- *lett. beduchtheid voor demonen*
- *zie ook Paulus in Athene: 17:22*

ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΔΕ	ΤΙΝΑ	ΠΕΡΙ	ΤΗΣ	ΙΔΙΑΣ	ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ
vraagstukken	echter	enige	aangaande	de	eigen	religie
twistpunten	doch	enige	over	hun	eigen	godsdienst

ΕΙΧΟΝ	ΠΡΟΣ	ΑΥΤΟΝ	ΚΑΙ	ΠΕΡΙ	ΤΙΝΟΣ	ΙΗΣΟΥ
zij-hadden	naar-toe	hem	en	aangaande	een-zekere	Jezus
zij hadden	met	hem	en	over	een zekere	Jezus

Handelingen 25

¹⁹ Maar zij hadden enige kwesties omtrent hun eigen religie naar hem toe, en omtrent een zekere Jezus, die gestorven is en van wie Paulus beweerde dat Hij leeft.

aldus een zeker stadhoudertje over "de Koning der koningen"...

ΕΙΧΟΝ	ΠΡΟΣ	ΑΥΤΟΝ	ΚΑΙ	ΠΕΡΙ	ΤΙΝΟΣ	ΙΗΣΟΥ
~~zij-hadden~~	naar-toe	hem	en	aangaande	een-zekere	Jezus
zij hadden	met	hem	en	over	een zekere	Jezus

Handelingen 25

¹⁹ Maar zij hadden enige kwesties omtrent hun eigen religie naar hem toe, en omtrent een zekere Jezus, die gestorven is en van wie Paulus beweerde dat Hij leeft.

ΤΕΘΝΗΚΟΤΟΣ	ΟΝ	ΕΦΑΚΕΝ	Ο	ΠΑΥΛΟΣ	ΖΗΝ
^ο gestorven-zijnde	die	-(hij)-beweerde	de	Paulus	^l te-leven
die dood is	van wie	beweerde	_	Paulus	dat Hij leeft

Handelingen 25

²⁰ En omdat ik geen raad wist omtrent deze kwestie, zei ik, of hij de intentie mocht hebben naar Jeruzalem te gaan en daar geoordeeld te worden omtrent deze dingen.

ΑΠΟΡΟΥΜΕΝΟΣ	ΔΕ	ΕΓΩ	ΤΗΝ	ΠΕΡΙ	ΤΟΥΤΩΝ	ΖΗΤΗΣΙΝ
!geen-raad-wetende~	echter	ik	de	aangaande	van-deze-dingen	kwestie
daar... ..verlegen was	En	ik	met het	^(1/2) hiervan	^(2/2)	onderzoek

Handelingen 25

²⁰ En omdat ik geen raad wist omtrent deze kwestie, zei ik, of hij de intentie mocht hebben naar Jeruzalem te gaan en daar geoordeeld te worden omtrent deze dingen.

ΕΛΕΓΟΝ ΕΙ	ΒΟΥΛΟΙΤΟ	ΠΟΡΕΥΕΘΑΙ	ΕΙΣ	ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ
ik-zei	indien	!moge-hij-van-plan-zijn~	!te-gaan~	tot-in Jeruzalem
vroeg ik	of	hij... ..wilde	gaan	naar Jeruzalem

ΚΑΚΕΙ	ΚΡΙΝΕΘΑΙ	ΠΕΡΙ	ΤΟΥΤΩΝ
en-daar	!geoordeeld-te-worden~	aangaande	deze-dingen
daar	om... ..terecht te staan	over	deze dingen

Handelingen 25

²¹ Maar Paulus, beriep zich om tot het onderzoek van de Majesteit bewaard te worden.

En ik beval dat hij bewaard zou worden totdat ik hem naar de keizer zal opsturen.

ΤΟΥ	ΔΕ	ΠΑΥΛΟΥ	ΕΠΙΚΑΛΕΣΑΜΕΝΟΥ	ΤΗΡΗΘΗΝΑΙ
van-de	echter	Paulus	zich-beroevende~	bewaard-te-worden
toen	Maar	Paulus	in hoger beroep kwam	om... ...in bewaring te worden gehouden

---

ΑΥΤΟΝ	ΕΙΣ	ΤΗΝ	ΤΟΥ	ΣΕΒΑΣΤΟΥ	ΔΙΑΓΝΩΣΙΝ
hem	tot-in	het	van-de	Eerbiedwaardige	onderzoek
-	tot	de	van Zijne	Majesteit	beslissing

Handelingen 25

21 Maar Paulus, beriep zich om tot het onderzoek van de Majesteit bewaard te worden.

En ik beval dat hij bewaard zou worden totdat ik hem naar de keizer zal opsturen.

ΕΚΕΛΕΥΣΑ	ΤΗΡΕΙCΘΑΙ	ΑΥΤΟΝ
ik-beveel	bewaard-te-woorden	hem
beval ik	dat... ...zou worden bewaard	hij

ΕΩC	ΟΥ	ΑΝΑΠΕΜΨΩ	ΑΥΤΟΝ	ΠΡΟC	ΚΑΙCΑΡΑ
tot	dat	ik-zal-op-zenden	hem	naar-toe	keizer
(1/2) totdat	(2/2) ik...	...kon opzenden	hem	naar	de keizer

Handelingen 25

²² En Agrippa zei tot Festus:
ik had ook zelf de intentie die mens te horen.
En hij (=Festus) zei met nadruk:
morgen zal jij hem horen.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ	ΔΕ	ΠΡΟΣ	ΤΟΝ	ΦΗΣΤΟΝ	ΕΒΟΥΛΟΜΗΝ	ΚΑΙ	ΑΥΤΟΣ
Agrippa	echter	naar-toe	de	Festus	ik-was-van-plan~	ook	zelf
Agrippa	En	zeide tot	_	Festus	Ik zou... ..wel willen	ook	zelf

---

ΤΟΥ	ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΑΚΟΥΣΑΙ	ΑΥΡΙΟΝ	ΦΗΣΙΝ	ΑΚΟΥΧΙ	ΑΥΤΟΥ
de	mens	te-horen	morgen	hij-zegt-met-nadruk	jij-zal-horen~	hem
die	man	horen	Morgen	En hij zeide	zult gij... ..horen	hem

Handelingen 25

²³ De volgende morgen dan,
terwijl Agrippa en Bernice komen
met veel uiterlijk vertoon...

Gr. fantasias

ΤΗ	ΟΥΝ	ΕΠΑΥΡΙΟΝ	ΕΛΘΟΝΤΟΣ	ΤΟΥ	ΑΓΡΙΠΠΑ
<i>in-de</i>	<i>dan</i>	<i>de-volgende-morgen</i>	<i>van-komende</i>	<i>de</i>	<i>Agrippa</i>
de	dan	volgende dag	Toen... ...gekomen waren	_	Agrippa

ΚΑΙ	ΤΗΣ	ΒΕΡΝΙΚΗΣ	ΜΕΤΑ	ΠΟΛΛΗΣ	ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ
<i>en</i>	<i>de</i>	<i>Bernice</i>	<i>met</i>	<i>veel</i>	<i>uiterlijk-vertoon</i>
en	_	Bernice	met	grote	praal

Handelingen 25

²³ ... en binnenkomen in de audiëntiezaal,
samen met hoofdmannen over duizend
en mannen, overeenkomstig
de prominentie van de stad,
werd op bevel van Festus Paulus voorgeleid.

ΚΑΙ ΕΙΣΕΛΘΟΝΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΑΚΡΟΑΘΗΡΙΟΝ
en ¹binnen-komende tot-in de audiëntiezaal
en waren binnengegaan _ de gehoorzaal

ΚΥΝ ΤΕ ΧΙΛΙΑΡΧΟΙΣ
samen bovendien *met* hoofdmannen-over-duizend
met _ de oversten

Handelingen 25

²³ ... en binnenkomen in de audiëntiezaal,
samen met hoofdmannen over duizend
en mannen, overeenkomstig
de prominentie van de stad,
werd op bevel van Festus Paulus voorgeleid.

ΚΑΙ	ΑΝΔΡΑΣ	ΤΟΙΣ	ΚΑΤ	ΕΞΟΧΗΝ	ΤΗΣ	ΠΟΛΕΩΣ
en	mannen	de	in-overeenstemming-met	prominentie	van-de	stad
en	de mannen	die... ..waren	_	de voornaamsten	der	stad

ΚΑΙ	ΚΕΛΕΥΣΑΝΤΟΣ	ΤΟΥ	ΦΗΣΤΟΥ	ΗΧΘΗ	Ο	ΠΑΥΛΟΣ
en	van-bevelende	de	Festus	(hij)-werd-geleid	de	Paulus
_	op bevel	van	Festus	werd... ..voóorgebracht	_	Paulus

Handelingen 25

²⁴ En Festus zei met nadruk:
koning Agrippa en allen
die hier met ons aanwezig zijn, mannen!...

ΚΑΙ	ΦΗΣΙΝ	Ο	ΦΗΣΤΟΣ	ΑΓΡΙΠΠΑ	ΒΑΣΙΛΕΥ
en	(hij)-zegt-met-nadruk	de	Festus	Agrippa!	koning!
En	zeide	_	Festus	Agrippa	Koning

ΚΑΙ	ΠΑΝΤΕΣ	ΟΙ	ΣΥΜΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΗΜΙΝ	ΑΝΔΡΕΣ
en	alle	degenen	samen-aanwezig-zijnde	met-ons	mannen!
en	allen	die	hier aanwezig zijn	met ons	gij

Handelingen 25

²⁴ ... jullie aanschouwen deze,
over wie de gehele menigte van de Joden
bij mij pleitten,
zowel in Jeruzalem als in deze plaats,
en zij roepen om hulp
dat hij niet langer behoort te leven.

*strikt genomen niet juist (21:21)
het waren de leiders, als vertegenwoordigers*

ΘΕΩΡΕΙΤΕ	ΤΟΥΤΟΝ	ΠΕΡΙ	ΟΥ	ΑΠΑΝ	ΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
jullie-aanschouwen	deze	aangaande	wie	alle	de	menigte
gij ziet hier	iemand	terzake	van wie	gehele	de	menigte

ΤΩΝ	ΙΟΥΔΑΙΩΝ	ΕΝΕΤΥΧΟΝ	ΜΟΙ
van-de	Joden	(zij)-pleitten	tot-mij
der	Joden	zich... ..gewend heeft	tot mij

Handelingen 25

²⁴ ... jullie aanschouwen deze,
over wie de gehele menigte van de Joden
bij mij pleitten,
zowel in Jeruzalem als in deze plaats,
en zij roepen om hulp
dat hij niet langer behoort te leven.

ΕΝ	ΤΕ	ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ	ΚΑΙ	ΕΝΘΑΔΕ
in	bovendien	Jeruzalem	en	in-deze-plaats
te	_	Jeruzalem	en	hier

ΒΟΩΝΤΕΣ	ΜΗ	ΔΕΙΝ	ΑΥΤΟΝ	ΖΗΝ	ΜΗΚΕΤΙ
om-hulp-roepende	toch-niet	bindend-te-zijn	hem	te-leven	niet-meer
roepende	dat	moest	hij	blijven leven	niet langer

Handelingen 25

²⁵ Maar ik begreep,
dat hij niets de dood waardig heeft gehandeld,
maar omdat hij zelf zich beroept op de Majesteit,
besluit ik hem te zenden,
²⁶ omtrent wie ik niets zekers heb
om aan de heer te schrijven.

ΕΓΩ	ΔΕ	ΚΑΤΕΛΑΒΟΜΗΝ	ΜΗΔΕΝ	ΔΣΙΟΝ	ΑΥΤΟΝ	ΘΑΝΑΤΟΥ
ik	echter	~(ik)-greep~	niets	waardig	hem	van-dood
mij	Maar	het bleek	geen	^(1/2) halsmisdaad	hij	^(2/2)

Handelingen 25

²⁵ Maar ik begreep,
dat hij niets de dood waardig heeft gehandeld,
maar omdat hij zelf zich beroept op de Majesteit,
besluit ik hem te zenden,

²⁶ omtrent wie ik niets zekers heb
om aan de heer te schrijven.

ΑΥΤΟΥ	ΔΕ	ΤΟΥΤΟΥ	ΕΠΙΚΑΛΕΣΑΜΕΝΟΥ
van-zelf	echter	van-deze	zich-beroevende~
zelf	en	daar hij	zich... ..beriep

ΤΟΝ	ΣΕΒΑΚΤΟΝ	ΕΚΡΙΝΑ	ΠΕΜΠΕΙΝ
de	Eerbiedwaardige	ik-oordeel	te-zenden
op Zijne	Majesteit	besloot ik	hem op te zenden

Handelingen 25

²⁵ Maar ik begreep,
dat hij niets de dood waardig heeft gehandeld,
maar omdat hij zelf zich beroept op de Majesteit,
besluit ik hem te zenden,
²⁶ omtrent wie ik niets zekers heb
om aan de heer te schrijven.

*Gr. Kurios
Griekse vertaling van de
keizerlijke titel: dominus*

ΠΕΡΙ	ΟΥ	ΑΣΦΑΛΕΣ	ΤΙ	ΓΡΑΨΑΙ
aangaande	wie	zekers	iets	te-schrijven
over	hem	stelligs	(1/2) Maar... ..niets	te schrijven

ΤΩ	ΚΥΡΙΩ	ΟΥΚ	ΕΧΩ
aan-de	heer	niet	ik-heb
aan mijn	heer	(2/2)	ik heb

Handelingen 25

²⁶ ... Daarom leidde ik hem aan jullie voor,
en vooral aan u, koning Agrippa,
zodat gaande het vragend onderzoek,
ik iets zou hebben om te schrijven.

ΔΙΟ	ΠΡΟΗΓΑΓΟΝ	ΑΥΤΟΝ	ΕΦ	ΥΜΩΝ
daarom	ik-leidde-voor	hem	op	jullie
daarom	heb ik... ..laten komen	hem	vóór	u

ΚΑΙ	ΜΑΛΙΣΤΑ	ΕΠΙ	ΣΟΥ	ΒΑΣΙΛΕΥ	ΑΓΡΙΠΠΑ
en	vooral	op	jou	koning!	Agrippa!
en	voornamelijk	vóór	ú	koning	Agrippa

Handelingen 25

²⁶ ... Daarom leidde ik hem aan jullie voor,
en vooral aan u, koning Agrippa,
zodat gaande het vragend onderzoek,
ik iets zou hebben om te schrijven.

ΟΠΩΣ	ΤΗΣ	ΑΝΑΚΡΙΣΕΩΣ	ΓΕΝΟΜΕΝΗΣ
zo-dat	van-het	vragend-onderzoek	wordende~
om	het	onderzoek	nadat... ..heeft plaats gehad

ΟΧΩ	ΤΙ	ΓΡΑΨΩ
dat-ik-zal-hebben	iets	ik-zal-schrijven
te kunnen	iets	schrijven

Handelingen 25

²⁷ Want het dunkt mij onlogisch,
een gevangene te zenden,
zonder ook de redenen tegen hem aan te duiden.

ΔΛΟΓΟΝ	ΓΑΡ	ΜΟΙ	ΔΟΚΕΙ	ΠΕΜΠΟΝΤΑ	ΔΕΣΜΙΟΝ	ΜΗ
onlogisch	want	mij	het-dunkt	zendende	gevangene	toch-niet
ongerijmd	want	mij	het dunkt	als men... ..opzendt	een gevangene	niet

---

ΚΑΙ	ΤΑΣ	ΚΑΤ	ΑΥΤΟΥ	ΑΙΤΙΑΣ	ΧΗΜΑΝΑΙ
ook	de	tegen	hem	redenen	aan-te-duiden
ook	de punten	tegen	hem	van beschuldiging	kenbaar te maken